

Text i Traducció

“Les estratègies interpretatives macrotextuals i culturals”

Curs 2005-2006

Professores: Joëlle Rey i Mercè Tricás

Incorporant a la reflexió elements de les noves tendències culturals en traducció, l'assignatura pretén presentar al traductor com un mediador entre textos i cultures. Es proporcionarà a l'estudiant diferents instruments d'anàlisi dels aspectes cognitius i culturals presents en el text.

Més concretament s'analitzaran aspectes com:

- Traduir la llengua, traduir la cultura: el tractament traductològic de marques cognitives i culturals.
- Els signes lingüístics com a marques sociocognitives i com a *formes de veure el món*.
- La subjectivitat del locutor: interpretar punts de vista
- El text i la funció. La interpretació de l'*skopos*
- Les estratègies interpretatives: *estrangerització o apropiació*.
- El traductor com a mediador cultural

Avaluació.

Es realitzarà a partir de:

- a) les intervencions dels estudiants a classe.
- b) una prova final

Programa de l'assignatura:

- 1. Traduir: una activitat lingüística i cultural.**
  - 1.1. Processos mentals i operacions macro i microtextuals.
  - 1.2. El processament lingüístico-cognitiu.
  - 1.3. La interacció morfosintàctica, semàntica i pragmàtica.
  - 1.4. La traducció no és una acció lingüística “asèptica”.
- 2. Els signes lingüístics com a formes de veure el món.**
  - 2.1. Valors, creences, identitats i traducció.
  - 2.2. La traducció entre dos móns, dues cultures.
  - 2.3. Equivalència i diferència
  - 2.4. La traducció: un acte interpretatiu etnocèntric.
- 3. La subjectivitat del locutor: interpretar punts de vista**
  - 3.1. La intencionalitat: una activitat cognitiva i lingüística.
  - 3.2. Intencions primàries i secundàries.
  - 3.3. Inferir intencions, construir sentit.
  - 3.4. Objectivitat i subjectivitat en el discurs.
  - 3.5. Estratègies per interpretar intencions
- 4. El text i la funció**
  - 4.1. Les modalitats de traducció segons la funció textual.
  - 4.2. La teoria de l'*skopos*.

- 4.3. L'encàrrec de traducció.
- 4.4. Traducció i expectatives del client.

5. Les estratègies interpretatives.

- 5.1. El processament de les marques culturals.
- 5.2. Estrangerització o apropiació.
- 5.3. Els reptes del traductor com a pont entre cultures.

6. El traductor com a mediador cultural

- 6.1. L'activitat de mediació en diferents contextos.
- 6.2. Les relacions de poder.
- 6.3. Els límits de la tasca del traductor.

Indicacions bibliogràfiques:

- Baker, M.(ed.)(1998), *Encyclopedia of Translation Studies*. Routledge.
- Gémar,J.C., (1995), *Traduire ou l'art d'interpréter. Fonctions, statut et esthétique de la traduction*. Presses de l'Université du Québec.
- Carbonell, O.(1999), *Traducción y cultura. De la ideología al texto*. Ediciones Colegio de España.
- Chevalier J.c., Delport,M.F., (1995), *Problèmes linguistiques de la Traduction. L'horlogerie de Saint Jérôme*. L'Harmattan, París.
- Hatim,B. Mason I. (1990), *Discourse and the translator*. Longman.
- Katan, D. (1999): *Translating Cultures. An introduction for Translators, Interpreters and Mediators*. St. Jerome.
- Tricás, M. (2002): "Del Universo de creencias al texto. Reflexiones sobre estrategias interpretativas en la construcción del sentido". *Cartografías de la Traducción. Del post-estructuralismo al multiculturalismo*. Román Alvarez (ed.) Biblioteca traducción. Ediciones Almar, 279-297.

Línies de recerca

La recerca gira al voltant de dues premisses:

- La traducció entesa com una activitat humana d'intercomprensió, basada en l'ajust de dos sistemes de creences, dues representacions culturals, **dues visions del món diferents**, que té com a punt de partida els signes lingüístics.
- La construcció del sentit textual concebut com un **mecanisme coherent** integrat per sistemes d'ordre gramatical, semàntic, pragmàtic i cognitiu estretament relacionats.

Les paraules clau objecte d'anàlisi són:

Construcció del sentit
Punt de vista
Intenció comunicativa
Argumentació
Coherència textual
Interculturalitat

L'estudi es basa en un corpus de textos originals i traduccions que inclou discursos argumentatius, amb un elevat component ideològic i polèmic, i textos amb una finalitat persuasiva molt definida (textos publicitaris, còmics, textos periodístics...) i textos amb un alt component informatiu (textos especialitzats).

Alguns dels aspectes específics objecte d'estudi són:

- Analitzar i categoritzar estratègies de traducció i tendències traductores com a instruments de restitució de punts de vista específics.
- Analitzar la traducció de certes peces lingüístiques que contribueixen a la constitució de bucles de coherència i a la formació d'entorns cognitius determinats:
  - Traducció de connectors
  - Traducció de peces que conformen la coherència textual: anàfores, deíctics..
  - Traducció de peces introductòries i conclusives i el seu paper en la construcció del sentit
  - Traducció de mecanismes retòrics i argumentatius
  - Traducció de filtres ideològics
  - Traducció de marques de suport d'elements culturals.
  - Traducció de marques d'intencionalitat
  - Traducció de marques de punt de vista

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.